

T3.2.5 GUIDANCE IN SPATIAL PLANNING FOR IMPLEMENTATION:

VYBRANÁ OPATŘENÍ PROMÍTNUTÁ DO ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Jan Šrámek a Štěpán Luksch

Krajský úřad Jihočeského kraje

T3.2.5 Guidance in spatial planning for implementation: Vybraná opatření promítnutá do územně plánovací dokumentace

Datum 11/06/2020
Autoři Jan Šrámek a Štěpán Luksch

Obsah

1.1. Projektové souvislosti	4
1.2. Cíle	4
1.3. Vybraná opatření	4
1.4. Možný způsob promítnutí do územně plánovací dokumentace	6
1.5. Shrnutí	12

1.1. Projektové souvislosti

Mezinárodní projekt RAINMAN CE 968 se zabývá vývojem nástrojů a metod pro vytipování rizikových oblastí a návrhem opatření pro zmírnění škod spojených s přívalovými srážkami a bleskovými povodněmi. Vyhotovený materiál T3.2.4 Catalog of Measures and Guideline aneb Způsob výběru opatření do územně plánovací dokumentace vyhodnotil navržená opatření k ochraně území před dopady přívalových srážek podle toho, zda je možné je zařadit do územně plánovací dokumentace, konkrétně do územního nebo regulačního plánu. Tento dokument se zabývá tím, jak konkrétně se vybraná opatření do územního či regulačního plánu promítnou. Pro každé opatření tedy stanovuje, do které plochy či koridoru s rozdílným způsobem využití jej lze zařadit a jak jej dále specifikovat, aby se projevilo co nejkonkrétněji ve výsledné územně plánovací dokumentaci, ovšem při snaze respektovat podrobnost, v rámci které má být toto opatření v dokumentaci specifikováno dle požadavků stavebního zákona¹.

1.2. Cíle

Cílem tohoto materiálu je zařadit vybraná opatření do příslušné podrobnosti územně plánovací dokumentace, tj. do takového detailu, který přísluší dle stavebního zákona územnímu a regulačnímu plánu. Specifikovat, jakým způsobem by se konkrétní opatření promítlo do těchto dokumentací, v grafické i textové podobě.

1.3. Vybraná opatření

V průběhu mezinárodního projektu se podklad, na který navazují výstupy T3.2.4 „Catalog of Measures and Guideline – Způsob výběru opatření do územně plánovací dokumentace“ a T 3.2.5 „Guidance in spatial planning for implementation - Vybraná opatření promítnutá do územně plánovací dokumentace“ mnohokrát měnil, připomínky k jednotlivým opatřením byly předkládány jednotlivými partnery a následně diskutovány a zapracovávány. V materiálu T3.2.4 „Catalog of Measures and Guideline – Způsob výběru opatření do územně plánovací dokumentace“ je uvedeno 100 opatření, které byly posouzeny ve vztahu k zařazení do územně plánovací dokumentace. Bylo vybráno 31 opatření, které je možné promítnout, avšak z těchto opatření byla dále vyřazena ta, která lze vzhledem ke svému charakteru uplatnit v územně plánovací dokumentaci koncepčním pojetím návrhu, nikoli konkrétním vymezením daného opatření. Více uvádí následující podkapitoly.

Opatření vhodná do územně plánovací dokumentace

Tato opatření jsou výsledkem materiálu T3.2.4 Catalog of Measures and Guideline – Způsob výběru opatření do územně plánovací dokumentace a jedná se o 31 opatření. Níže je uvedený výčet opatření, která jsou pro konkrétní zařazení do územního či regulačního plánu příliš obecná, nebo

¹ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění

pro která nebyly následně definovány parametry zahrnutí do územního či regulačního plánu včetně odůvodnění absence definice parametrů.

Opatření, která lze vzhledem ke svému charakteru uplatnit v územně plánovací dokumentaci pouze koncepčním pojetím návrhu, nikoli konkrétním vymezením daného opatření:

- Strategické dokumenty (3)
- Zavedení a využívání územního plánování na místní a regionální úrovni (46)
- Omezení rozšiřování zástavby v ohrožených oblastech: adaptace/přeplánování/přemístění oblastí pro zástavbu (47)
- Nestavět v ohrožených oblastech: Prevence stanovením zvláštních zatravněných nebo ochranných oblastí v rozvojových nebo územních plánech (48)
- Nestavět v ohrožených oblastech: vhodné situování domů na pozemcích (50)
- Modrá a zelená infrastruktura (61)

Opatření, pro která nebyly definovány parametry zahrnutí do územního či regulačního plánu:

- Přeměna orné půdy na travní porost, listnatý les nebo zemědělskou plochu s krátkodobou rotací plodin (parametry pro zařazení do územního či regulačního plánu nejsou definovány u části opatření „přeměna orné půdy na zemědělskou plochu s krátkodobou rotací plodin“) (19)
- Rušení cest na zemědělské půdě a v lesích (vzhledem k množství způsobů zahrnutí tohoto opatření do územního či regulačního plánu nelze stanovit konkrétní parametry) (33)

Opatření, pro která byly definovány parametry zahrnutí do územního či regulačního plánu:

- Budování teras (8)
- Infiltrační pásy (travnaté) a zachytávací pásy (trvale ozeleněné) (9)
- Stabilizace drah soustředěného odtoku (11)
- Ochrana a zachování stávajících luk a pastvin (13)
- Meze (15)
- Průlehy (16)
- Zadržovací hráze (17)
- Drenážní příkopy, mokřiny (18)
- Přeměna orné půdy na travní porost, listnatý les *nebo zemědělskou plochu s krátkodobou rotací plodin* (19)
- Zalesnění horních částí povodí a svahů (27)
- Suché poldry a terenní deprese mimo vodní toky (29)
- Poldry a suché nádrže na vodních tocích (30)
- Malé retenční nádrže (31)
- Zvýšení retenční kapacity stávajících koryt a zátopových oblastí jejich obnovou (32)
- Obnova záplavových území a lužních lesů, přizozená sukcese (35)
- Obnova mokřadů (36)
- Zřizování inundačních zón (37)
- Regulace (hrazení) bystřin a erozních rýh (38)
- Malé ploché hrázky orientované po vrstevnici (39)

- Lineární ochranná opatření (42)
- Zřízení a údržba retenčních ploch v městské zástavbě (53)
- Multifunkční dopravní cesty a parkovací plochy určené pro odtok nebo jako dočasně zatopená inundační oblast (54)
- Zahrady se sběrem srážkové vody, bioretenční buňky (55)
- Vsakovací a filtrační pánve a komory (63)

1.4. Možný způsob promítnutí do územně plánovací dokumentace

Pro každé opatření byla na podkladě vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, vybrána plocha s rozdílným způsobem využití, která danému opatření nejlépe odpovídá, případně byl název plochy dopřesněn (tabulka č. 1). U některých opatření je zvoleno více druhů ploch, protože dle bližšího způsobu realizace lze konkrétní opatření dále kategorizovat. Za účelem zakreslení do grafické části dokumentace byly jednotlivým opatřením, případně dalším kategoriím jednoho opatření přiřazeny kódy, kterým odpovídají vysvětlující informace. V případě, že bude potřeba do územně plánovací dokumentace zahrnout dané konkrétní opatření ve formě koridoru, je možné použít tabulku č. 2. Pro implementaci konkrétních opatření do územně plánovací dokumentace je ve výsledku možno využít 25 druhů navržených opatření, jejichž zařazení do příslušných ploch s rozdílným způsobem využití či příslušných koridorů zobrazují následující tabulky:

Tabulka č. 1 – Zařazení opatření do ploch s rozdílným způsobem využití a jejich kódové označení

Označení opatření v katalogu	Název opatření dle katalogu	Název plochy s rozdílným způsobem využití	Označení plochy (p)	Označení opatření	Výsledné kódové označení opatření
33	RUŠENÍ CEST NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ A V LESÍCH*	-	-	-	-
PLOCHY LESNÍ					
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN**	plochy lesní	p_PL	A	p_PL_A
27	ZALESNĚNÍ HORNÍCH ČÁSTÍ POVODÍ A SVAHŮ	plochy lesní – zalesnění u vodních zdrojů	p_PL	B	p_PL_B
PLOCHY PŘÍRODNÍ					
36	OBNOVA MOKŘADŮ	plochy přírodní – mokřad	p_PP	A	p_PP_A
8	BUDOVÁNÍ TERAS	plochy přírodní – terasa s přírodním charakterem	p_PP	B	p_PP_B
13	OCHRANA A ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH LUK A PASTVIN	plochy přírodní – trvalé travní porosty	p_PP	C	p_PP_C
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN*	plochy přírodní – trvalé travní porosty	p_PP	D	p_PP_D
PLOCHY SMÍŠENÉHO NEZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ					
39	MALÉ PLOCHÉ HRÁZKY ORIENTOVANÉ PO VRSTEVNICI	plochy smíšené nezastavěného území – hrázka	p_SN	A	p_SN_A
15	MEZE	plochy smíšené nezastavěného území – mez	p_SN	B	p_SN_B
35	OBNOVA ZÁPLAVOVÝCH ÚZEMÍ A LUŽNÍCH LESŮ, PŘIZOZENÁ SUKCESE	plochy smíšené nezastavěného území – oblasti pro rozliv	p_SN	C	p_SN_C
16	PRŮLEHY	plochy smíšené nezastavěného území – průleh	p_SN	D	p_SN_D
17	ZADRŽOVACÍ HRÁZE	plochy smíšené nezastavěného území – přehrážka	p_SN	E	p_SN_E

18	DRENÁŽNÍ PŘÍKOPY, MOKŘINY	plochy smíšené nezastavěného území – příkop	p_SN	F	p_SN_F
38	REGULACE (HRAZENÍ) BYSTŘIN A EROZNÍCH RÝH	plochy smíšené nezastavěného území – soustava přehrážek	p_SN	G	p_SN_G
37	ZŘIZOVÁNÍ INUNDAČNÍCH ZÓN	plochy smíšené nezastavěného území – údolní niva toku	p_SN	H	p_SN_H
9	INFILTRAČNÍ PÁSY (TRAVNATÉ) A ZACHYTÁVACÍ PÁSY (TRVALE OZELENĚNÉ)	plochy smíšené nezastavěného území – zasakovací pás	p_SN	CH	p_SN_CH
11	STABILIZACE DRAH SOUSTŘEDĚNÉHO ODTOKU	plochy smíšené nezastavěného území – zatravnění údolnice	p_SN	I	p_SN_I
PLOCHY SMÍŠENÉ ZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ					
54	MULTIFUNKČNÍ DOPRAVNÍ CESTY A PARKOVACÍ PLOCHY URČENÉ PRO ODTOK	plochy smíšené zastavěného území – inundační plochy v urbanizovaném území	p_SZ	A	p_SZ_A
PLOCHY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ					
55	ZAHRADY SE SBĚREM SRÁŽKOVÉ VODY, BIORETENČNÍ BUŇKY	plochy veřejných prostranství – dešťová zahrada	p_VP	A	p_VP_A
PLOCHY VODNÍ A VODOHOSPODÁŘSKÉ					
42	LINEÁRNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ	plochy vodní a vodohospodářské – hráz, stěna, kanál	p_VV	A	p_VV_A
31	MALÉ RETENČNÍ NÁDRŽE	plochy vodní a vodohospodářské – malá vodní nádrž	p_VV	B	p_VV_B
53	ZŘÍZENÍ A ÚDRŽBA RETENČNÍCH PLOCH V MĚSTSKÉ ZÁSTAVBĚ	plochy vodní a vodohospodářské – plocha pro retenci	p_VV	C	p_VV_C
63	VSAKOVACÍ A FILTRAČNÍ PÁNVE A KOMORY	plochy vodní a vodohospodářské – plocha pro vsak	p_VV	D	p_VV_D
29	SUCHÉ POLDRY A TEREENNÍ DEPRESE MIMO VODNÍ TOKY	plochy vodní a vodohospodářské – retenční nádrž mimo tok	p_VV	E	p_VV_E
30	POLDRY A SUCHÉ NÁDRŽE NA VODNÍCH TOCÍCH	plochy vodní a vodohospodářské – retenční nádrž na toku	p_VV	F	p_VV_F
32	ZVÝŠENÍ RETENČNÍ KAPACITY STÁVAJÍCÍCH KORYT A ZÁTOPOVÝCH OBLASTÍ JEJICH OBNOVOU	plochy vodní a vodohospodářské – úprava vedení toku do přírodě blízkého stavu	p_VV	G	p_VV_G

PLOCHY ZEMĚDĚLSKÉ

8	BUDOVÁNÍ TERAS	plochy zemědělské – terasa se zemědělským využitím	p_PZ	A	p_PZ_A
13	OCHRANA A ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH LUK A PASTVIN	plochy zemědělské – trvalé travní porosty	p_PZ	B	p_PZ_B
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN**	plochy zemědělské – trvalé travní porosty	p_PZ	C	p_PZ_C
11	STABILIZACE DRAH SOUSTŘEDĚNÉHO ODTOKU	plochy zemědělské – zatravnění údolnice	p_PZ	D	p_PZ_D

* vzhledem k množství způsobů zahrnutí tohoto opatření do územního či regulačního plánu nelze stanovit konkrétní parametry

** parametry pro zařazení do územního či regulačního plánu nejsou definovány u části opatření „přeměna orné půdy na zemědělskou plochu s krátkodobou rotací plodin“, jedná se o přílišnou podrobnost, kterou nelze aplikovat)

Tabulka č. 2 – Zařazení opatření do koridorů s rozdílným způsobem využití a jejich kódové označení

Označení opatření v katalogu	Název opatření dle katalogu	Název koridoru s rozdílným způsobem využití	Označení koridoru (k)	Označení opatření	Výsledné kódové označení opatření
33	RUŠENÍ CEST NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ A V LESÍCH*	-	-	-	-
KORIDORY LESNÍ					
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN**	koridory lesní	k_PL	A	k_PL_A
27	ZALESNĚNÍ HORNÍCH ČÁSTÍ POVODÍ A SVAHŮ	koridory lesní – zalesnění u vodních zdrojů	k_PL	B	k_PL_B
KORIDORY PŘÍRODNÍ					
36	OBNOVA MOKŘADŮ	koridory přírodní – mokřad	k_PP	A	k_PP_A
8	BUDOVÁNÍ TERAS	koridory přírodní – terasa s přírodním charakterem	k_PP	B	k_PP_B

13	OCHRANA A ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH LUK A PASTVIN	koridory přírodní – trvalé travní porosty	k_PP	C	k_PP_C
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN*	koridory přírodní – trvalé travní porosty	k_PP	D	k_PP_D
KORIDORY SMÍŠENÉHO NEZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ					
39	MALÉ PLOCHÉ HRÁZKY ORIENTOVANÉ PO VRSTEVNICI	koridory smíšené nezastavěného území – hrázka	k_SN	A	k_SN_A
15	MEZE	koridory smíšené nezastavěného území – mez	k_SN	B	k_SN_B
35	OBNOVA ZÁPLAVOVÝCH ÚZEMÍ A LUŽNÍCH LESŮ, PŘIZOZENÁ SUKCESE	koridory smíšené nezastavěného území – oblasti pro rozliv	k_SN	C	k_SN_C
16	PRŮLEHY	koridory smíšené nezastavěného území – průleh	k_SN	D	k_SN_D
17	ZADRŽOVACÍ HRÁZE	koridory smíšené nezastavěného území – přehrážka	k_SN	E	k_SN_E
18	DRENÁŽNÍ PŘÍKOPY, MOKŘINY	koridory smíšené nezastavěného území – příkop	k_SN	F	k_SN_F
38	REGULACE (HRAZENÍ) BYSTŘIN A EROZNÍCH RÝH	koridory smíšené nezastavěného území – soustava přehrážek	k_SN	G	k_SN_G
37	ZŘIZOVÁNÍ INUNDAČNÍCH ZÓN	koridory smíšené nezastavěného území – údolní niva toku	k_SN	H	k_SN_H
9	INFILTRAČNÍ PÁSY (TRAVNATÉ) A ZACHYTÁVACÍ PÁSY (TRVALE OZELENĚNÉ)	koridory smíšené nezastavěného území – zasakovací pás	k_SN	CH	k_SN_CH
11	STABILIZACE DRAH SOUSTŘEDĚNÉHO ODTOKU	koridory smíšené nezastavěného území – zatravnění údolnice	k_SN	I	k_SN_I
KORIDORY SMÍŠENÉ ZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ					
54	MULTIFUNKČNÍ DOPRAVNÍ CESTY A PARKOVACÍ PLOCHY URČENÉ PRO ODTOK	koridory smíšené zastavěného území – inundační koridory v urbanizovaném území	k_SZ	A	k_SZ_A
KORIDORY VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ					
55	ZAHRADY SE SBĚREM SRÁŽKOVÉ VODY, BIORETENČNÍ BUŇKY	koridory veřejných prostranství – dešťová zahrada	k_VP	A	k_VP_A

KORIDORY VODNÍ A VODOHOSPODÁŘSKÉ					
42	LINEÁRNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ	koridory vodní a vodohospodářské – hráz, stěna, kanál	k_VV	A	k_VV_A
31	MALÉ RETENČNÍ NÁDRŽE	koridory vodní a vodohospodářské – malá vodní nádrž	k_VV	B	k_VV_B
53	ZŘÍZENÍ A ÚDRŽBA RETENČNÍCH PLOCH V MĚSTSKÉ ZÁSTAVBĚ	koridory vodní a vodohospodářské – plocha pro retenci	k_VV	C	k_VV_C
63	VSAKOVACÍ A FILTRAČNÍ PÁNVE A KOMORY	koridory vodní a vodohospodářské – plocha pro vsak	k_VV	D	k_VV_D
29	SUCHÉ POLDRY A TERENNÍ DEPRESE MIMO VODNÍ TOKY	koridory vodní a vodohospodářské – retenční nádrž mimo tok	k_VV	E	k_VV_E
30	POLDRY A SUCHÉ NÁDRŽE NA VODNÍCH TOCÍCH	koridory vodní a vodohospodářské – retenční nádrž na toku	k_VV	F	k_VV_F
32	ZVÝŠENÍ RETENČNÍ KAPACITY STÁVAJÍCÍCH KORYT A ZÁTOPOVÝCH OBLASTÍ JEJICH OBNOVOU	koridory vodní a vodohospodářské – úprava vedení toku do přírodě blízkého stavu	k_VV	G	k_VV_G
KORIDORY ZEMĚDĚLSKÉ					
8	BUDOVÁNÍ TERAS	koridory zemědělské – terasa se zemědělským využitím	k_PZ	A	k_PZ_A
13	OCHRANA A ZACHOVÁNÍ STÁVAJÍCÍCH LUK A PASTVIN	koridory zemědělské – trvalé travní porosty	k_PZ	B	k_PZ_B
19	PŘEMĚNA ORNÉ PŮDY NA TRAVNÍ POROST, LISTNATÝ LES NEBO ZEMĚDĚLSKOU PLOCHU S KRÁTKODOBOU ROTACÍ PLODIN**	koridory zemědělské – trvalé travní porosty	k_PZ	C	k_PZ_C
11	STABILIZACE DRAH SOUSTŘEDĚNÉHO ODTOKU	koridory zemědělské – zatravnění údolnice	k_PZ	D	k_PZ_D

* vzhledem k množství způsobů zahrnutí tohoto opatření do územního či regulačního plánu nelze stanovit konkrétní parametry

** parametry pro zařazení do územního či regulačního plánu nejsou definovány u části opatření „přeměna orné půdy na zemědělskou plochu s krátkodobou rotací plodin“, jedná se o přílišnou podrobnost, kterou nelze aplikovat)

1.5. Shrnutí

Hlavním účelem tohoto materiálu bylo vytvořit „manuál“ pro projektanty územních či regulačních plánů, kteří zpracovávají dokumentaci v území, které je ohrožováno negativními jevy spojenými s přívalovými srážkami (nebo na kterém dochází ke vzniku těchto jevů). Tato území vyžadují větší pozornost a konkrétnější řešení dané problematiky než ta území, jejichž charakteristiky vznik těchto negativních jevů minimalizují. V rámci tohoto materiálu bylo 25 opatření zařazeno do příslušných ploch či koridorů s rozdílným způsobem využití a nadefinovány názvy a kódové označení, jež mohou být uplatněny při potřebě vymezení konkrétních opatření v územním či regulačním plánu. Konkrétní vymezení daného opatření v územním či regulačním plánu přispívá ke komplexnosti řešení protipovodňové ochrany, vytváří předpoklady pro snazší povolení daného opatření, zajišťuje transparentnost (veřejnost je s možným umístěním daného opatření seznámena již v rámci pořízení územního či regulačního plánu) či umožňuje označit takové opatření jako „veřejně prospěšné opatření“.

RAINMAN Key Facts

Project duration: 07.2017 – 06.2020
Project budget: 3,045,287 €
ERDF funding: 2,488,510 €

RAINMAN website &
newsletter registration: www.interreg-central.eu/rainman

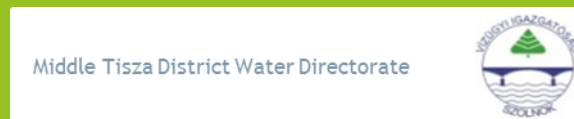
Lead Partner

Saxon State Office for Environment,
Agriculture and Geology

✉ rainman.lfulg@smul.sachsen.de

Project Partner

Project support

INFRASTRUKTUR & UMWELT
Professor Böhm und Partner

✉ RAINMAN@iu-info.de